

POSUDEK OPONETA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Bc. Lucie Vošická, DiS.**

Název bakalářské práce: **Postoj sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách ke klientkám se závislostí na alkoholu v kontextu stigmatizace**

Název školy: **Katedra sociální práce Filozofická fakulta Univerzita Karlova**

Jméno a příjmení OPONENTA BP: **PhDr. Pavel Pěnkava, Ph.D.**

Výběr předložené diplomové práce je přinejmenším pozoruhodný. Je možné identifikovat nosná témata, která autorka akcentuje ve všech částech diplomové práce. Pojetí práce je zajímavé a zároveň odvážné. Zkoumat ženský alkoholismus je zajímavé, neboť přináší řadu odlišností od toho mužského a rozhodně by sociální pracovníci měli tyto rozdíly rozpoznat a akceptovat, jinak se mohou při spolupráci s klientem v tomto případě klientkou, dostat do tzv. slepé uličky. Odvážné je položit si otázku a hledat odpověď, na kolik může alkoholismus u ženy nežádoucím způsobem ovlivňovat přístup sociálního pracovníka a pracovníka v sociálních službách.

Autorka si klade za cíl zjistit, zdali povaha a důsledky této závislosti u žen, které ohrožuje životní rovnováhu, pohled na sebe sama, mezilidské vztahy a v neposlední řadě ekonomickou situaci, mohou způsobit u sociálních pracovníků a pracovníků v sociálních službách nežádoucí pocity, vedoucí až ke stigmatizaci. Takto pojaté téma má veliký záběr a vzniká otázka, zdali se ho autorce povedlo dostatečným způsobem popsat a prozkoumat.

Je patrné, že celá práce byla pečlivě zpracovaná. Struktura obsahu nelze nic vytknout, kapitoly jsou proporcionálně vyvážené a text v kterékoliv části práce je srozumitelný a korespondující s ústředním tématem, respektive tématy. Oceňuji, že hlavní kapitoly mají v závěru shrnutí, čímž se násobí přehlednost. Práce rozhodně nepůsobí jako kompilát, ale seriózní odborný text. Rozdělení práce na teoretickou a praktickou je rovněž logické. Čtenář se v teoretické části může seznámit se vším podstatným a důležitým, co potřebuje vědět k tématu a zároveň v praktické se průběžně seznamuje s realizací výzkumného šetření a z něho vyplývajících výsledkům. Obzvláště musím pozitivně zdůraznit do detailu vypracované zdůvodnění výzkumného záměru. Jeho provedení obhájí zvolené techniky v rámci vybrané metody. Nadneseně řečeno, tzv. „třešinkou na dortu“, jsou i shrnující reflexe nazvané limity (str. 79-80). Jejich zařazení opět potvrzuje, že se autorka velice dobře orientovala v tématu a dokáže vyhodnotit i určité nedostatky, na které přišla v průběhu výzkumného šetření.

Zásadní výhradu vznáším k výběru respondentů, kteří tvoří dvě skupiny, a sice sociální pracovníci a pracovníci v sociálních službách. V práci jsem nenalezl uspokojivé vysvětlení, proč byly vybrány tyto dvě skupiny. Pokud byl záměr srovnávat nebo hledat rozdíly v přístupech obou skupin, pak postrádám toto vysvětlení a zároveň v interpretacích výsledků i vyhodnocení. Odlišnosti mohou a nutně musí vyplývat z podstatných rozdílů, především kompetencích. Profese sociálního pracovníka je součástí oboru, naproti tomu pracovník v sociálních službách je "pouze" činnost. Jakkoliv se můžeme shodovat, že pracovník v sociálních

službách plní důležité úkoly a je v sociálních služeb nepostradatelným členem týmu, může vyhodnocovat a přistupovat k různým situacím, částečně nebo zcela odlišně než sociální pracovník. V souvislosti s tak ožehavým tématem, jako jsou možné předsudky vůči klientům/tkám, mohou být odlišnosti markantní. Rozšířit nebo pojmout téma tímto směrem by bylo nepochybně zajímavé a i atraktivní, ale to v této práci postrádám. Dle mého názoru by plně postačilo zkoumat pouze jednu nebo druhou skupinu.

Mohu konstatovat, že zvolené sociologické nástroje pro zkoumání tématu, počet respondentů, a způsob provedení byl vhodný pro naplnění cíle. Po formální stránce nemám výhrady, úvod i závěr plní své úlohy. Seznámí s tématem a záměrem jak ho pojmout, včetně stanovení cíle, shrnutí celé práce a zdůraznění výsledků zkoumání, je provedené velmi dobře. Nepatrné formální nedostatky vidím v přerušování vět ke konci stránek a pokračování na další (např. str. 14, 16 a dále), nebo rozdělení bodového výčtu kritérií (str. 15), což může do určité míry narušit kontinuální čtení.

Celkově hodnotím diplomovou práci jako velmi zdařilou a mimo již zmíněnou výhradu, se nebojím uvést, že by mohla posloužit jako součást studijního podkladu pro začínající sociální pracovníky, eventuálně i pro pokročilé. Osobně mě těší, že si studentka vybrala a kvalitně zpracovala téma, o kterém se často nebo vůbec mezi sociálními pracovníky (pracovníky v sociálních službách) otevřeně nediskutuje.

Diplomovou práci Lucie Vošické **doporučuji** k obhajobě.

Hodnocení: **výborně**

Otázka k obhajobě:

1. Do kterého předmětu, v rámci bakalářského nebo magisterského studia, byste toto téma zařadila a proč?

.....
podpis oponenta práce

V Praze dne: 25. 1 .2024